

KONCEPCJA
FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU
Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pionkach
na lata 2024-2029

Opracowała: Alicja Baran

SPIS TREŚCI

Ogólna charakterystyka zastana w bibliotece

- I. Misja
- II. Wizja
- III. Zasoby lokalowe
- IV. Zasoby ludzkie
- V. Zasoby sprzętowe
- VI. Zasób tradycyjny – księgozbiór
- VII. Nowoczesne nośniki
- VIII. Czytelnicy
- IX. Działania na rzecz mieszkańców

Cele i działania

- I. Organizacja i zarządzanie instytucją
- II. Oferta biblioteki
- III. Propozycje kulturalne
- IV. Współpraca, partnerstwo oraz promocja

Podsumowanie

Ogólna charakterystyka zastana w bibliotece

I. MISJA

Biblioteka to instytucja kultury powołana do gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania materiałów bibliotecznych. Instytucja prowadząca szeroko pojętą edukację czytelniczo – medialną, która w nowych warunkach i rzeczywistości łączy tradycję i nowoczesność. Placówka wzbogacająca kulturalne życie mieszkańców i budująca lokalną społeczność.

II. Wizja

Miejska Biblioteka Publiczna w Pionkach to miejsce upowszechniające kulturę oraz czytelnictwo, pielęgnujące tradycję, historię lokalną. Miejsce przyjazne zarówno dla stałych czytelników, jak i potencjalnych. Łączy tradycje wypracowane i przekazywane na przestrzeni ponad siedemdziesięciu lat działalności z nowoczesnością XXI wieku. Ważne miejsce służące gromadzeniu, opracowaniu i dokumentowaniu materiałów stanowiących dorobek miasta i gminy. Wspierające społeczeństwo, badające jego potrzeby, otwarte na nie i starające się sprostać ich oczekiwaniom. Miejsce otwarte na inicjatywy zarówno jednostek, jak i grup społecznych, czy stowarzyszeń.

III. ZASOBY LOKALOWE

Sieć placówek bibliotecznych w Pionkach to biblioteka główna przy ul. E Orzeszkowej, Filia Biblioteczna przy ul. Leśnej oraz letnia czytelnia plenerowa na Błoniach. Warunki lokalowe Filii Bibliotecznej przy ul. Leśnej, jak i czytelnia plenerowej są dobre. Budynek głównej biblioteki jest budynkiem starym, wymagającym generalnego remontu. Pękające ściany, odpadające elementy elewacji oraz stropu, ściany wymagające uzupełnienia ubytków, wymiana stolarki okiennej, wygładzenia i pomalowania. Brak wyposażenia biurowego, chociażby do przechowywania dokumentacji instytucji. Teren przed biblioteką zaniedbany, nieuporządkowany, w bardzo złym stanie.

IV. ZASOBY LUDZKIE

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Pionkach zatrudnione jest 8 osób. Pracownicy działalności bibliotekarskiej to 7 osób (dyrektor i sześciu bibliotekarzy), którzy stanowią 7 etatów. 0,5 etatu stanowi księgowa. Obecne zatrudnienie można określić jako poziom podstawowy i wystarczający w sytuacjach idealnych bez absencji pracownika lub pracowników, która szczególnie w okresach letnich może wiązać się z problemem obsadzenia wszystkich placówek. W ramach zatrudnienia w jednostce jest zaplanowany etat sprzątaczk, jednak od dłuższego czasu nie pozostaje obsadzony. Powoduje to przeniesienie obowiązków sprząkania na pozostałych pracowników.

V. ZASOBY SPRZĘTOWE

Biblioteka jest dosyć dobrze wyposażona w sprzęt komputerowy do obsługi księgozbiorów. Komputery w czytelnia jednak są przestarzałe a system operacyjny to Windows 98. Biblioteka jest podłączona do elektronicznego, zintegrowanego systemu bibliotecznego MAK+ (MakPlus). System umożliwia tworzenie elektronicznego katalogu bibliotecznego, bazy użytkowników placówki, rejestrację wypożyczeń i udostępnień zasobów oraz prowadzenie statystyki

bibliotecznej. Czytelnicy dzięki w/w systemowi mają wiele możliwości, z których mogą korzystać bez wychodzenia z domu czy w każdej innej lokalizacji. Wystarczy posiadać dostęp do internetu, a pozwala to na przeglądanie zasobów katalogowych biblioteki, zamawianie, rezerwowanie i przedłużanie terminu oddania już wcześniej wypożyczonej książki.

VI. ZASÓB TRADYCYJNY - KSIĘGOZBIÓR

Najważniejszą wartością każdej biblioteki jest księgozbiór. Miejska Biblioteka Publiczna w Pionkach ma bardzo duży księgozbiór, bo liczący 32 5515 książek.

VI. NOWOCZESNE NOŚNIKI

Audiobooki - biblioteka nie posiada.

Czytniki – biblioteka nie posiada czytników.

Legimi – biblioteka otrzymuje co miesiąc 7 kodów do platformy, które udostępniane są czytelnikom. Na platformie dostępnych jest ponad 60 000 tytułów do wypożyczenia.

VI. CZYTELNICY

Biblioteka na obecną chwilę posiada 28057 czytelników. Liczba ich nie maleje, a cały czas rośnie. Są to osoby w każdym wieku od najmłodszych, którzy swoją przygodę rozpoczynają od słuchania czytanych im książek przez rodziców, po osoby starsze.

Bm

VI. DZIAŁANIA NA RZECZ MIESZKAŃCÓW

Godziny otwarcia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pionkach są dostosowane do potrzeb korzystania z niej przez czytelników. Każdy przybywający do biblioteki petent czuje się w niej jak proszony gość, co jest zasługą miłej, rodzinnej atmosfery panującej w bibliotece. Księgozbiór jest cały czas uzupełniany o nowości wydawnicze, tak aby sprostać każdemu czytelnikowi bez względu na jego wiek i zainteresowania. Działania biblioteki są nakierowane nie tylko na typowe wypożyczanie książek, ale również w miarę możliwości poszerzanie kultury i jej upowszechnianie poprzez różne działania.

Cele i działania.

I. Organizacja i zarządzanie instytucją

Budynek biblioteki głównej jest w bardzo złym stanie i wymaga generalnego remontu. Wygląd jego zarówno zewnętrzny, jak i wewnętrzny nie zachęca do odwiedzin. Na obecną chwilę instytucja nie jest dobrą wizytówką miasta.

Pękające ściany, odpadające elementy elewacji oraz stropu, ściany wymagające uzupełnienia ubytków, wymiana stolarki okiennej, wygładzenia i pomalowania. Istnieje konieczność poprowadzenia nowych instalacji, jak i stworzenia czystego, schludnego, bezpiecznego miejsca dla czytelników oraz bibliotekarzy. Konieczność wymiany: wyposażenia bibliotecznego – regałów, które są popękane, wykrzywione itp. oraz wyposażenia biurowego np. brak szafy zgodnej ze standardami i obowiązującymi przepisami na dokumentację księgową, akt osobowych czy archiwalną. Konieczność zaopatrzenia budynku w czujki przeciwpożarowe, których na obecną chwilę nie posiada budynek. W miarę możliwości należy dokonać wymiany sprzętu komputerowego w czytelni oraz uzupełnić go np. o czytniki. Teren przed biblioteką i ciąg komunikacyjny wymagają zaplanowania i odbudowania. Plac przed biblioteką i wokół niej jest niezagospodarowany, brak jest nasadzeń, a teren jest nierówny. Jedyne drzewa znajdujące się na placu to samosiejki wyrastające przy ścianach budynku i mogące stwarzać niebezpieczeństwo dla ludzi oraz budynku. Należy dokonać zagospodarowania terenu, aby ten zachęcał do korzystania z plenerowego czytania przed biblioteką i spędzania czasu z książką na łonie natury. Budynek oraz wejście do niego jest niedostosowany dla osób ze szczególnymi potrzebami. Brak jest również parkingu ogólnego oraz miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych. Należy przy dokonywaniu zmian wewnątrz i na zewnątrz mieć na uwadze ich potrzeby.

Miasto Pionki zasługuje na piękną, nowoczesną, bezpieczną, zadbaną bibliotekę, która w najbliższych latach będzie obchodziła swoją okrągłą rocznicę powstania (80 lat działalności). Dlatego jednym z moich priorytetów jest rozmowa z organem prowadzącym dotycząca remontu budynku, powiększenie zasobów lokalowych biblioteki oraz pozyskanie funduszy zewnętrznych na ten cel. Dodatkowo zaznaczę, iż moim zdaniem obecna sytuacja lokalowa biblioteki może stwarzać niebezpieczeństwo zarówno dla pracujących tam osób, przebywających tam czytelników, jak i księgozbiorów. Należy zatem rozważyć jak najszybsze przeniesienie biblioteki głównej do lokalu zastępczego na okres jego remontu.

Filia biblioteczna na ul. Leśnej oraz biblioteka plenerowa na Błoniach nie wymagają większych nakładów, a ich stan określiłabym jako dobry. Należy zatem dokonywać corocznych drobnych prac konserwatorskich. Ważny element, którego brak, a zostanie w pierwszej kolejności uzupełniony w Fili to czujka gazowo – czadowa z uwagi na działający tam piec gazowy. Poprawi to bezpieczeństwo pracowników, jak i czytelników.

Prawidłowe i efektywne funkcjonowanie biblioteki łączy się z odpowiednim zarządzaniem instytucją. Konieczne jest, aby pracownicy mieli jasno określone swoje prawa oraz zakres powierzonych obowiązków. Na wstępie ułatwia to pracę zespołu poprzez wykluczenie nieporozumień, błędów oraz ułatwia rozliczanie pracowników z powierzonych im zadań. Nie można zapomnieć jednak o motywowaniu ich i stawianiu na ich rozwój. Na obecną chwilę rola współczesnej biblioteki zmienia się, dlatego należy poszerzać wiedzę, umiejętności i kompetencje pracowników poprzez ich udział w konferencjach, szkoleniach czy warsztatach. Będzie to miało wymierne korzyści nie tylko dla czytelników, ale również pracownicy będą mogli podejmować nowe działania i wyzwania. Chciałabym uzupełnić brakującą kadrę pracowniczą oraz rozważyć pozyskanie nowego pracownika w miarę możliwości finansowych. Przy tym chciałabym postawić na współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy oraz jednostkami przygotowującymi zawodowo osoby z terenu naszego miasta.

Najważniejszą kwestią przy zarządzaniu instytucją jest zarządze jej finansami. Przy wydatkowaniu środków będę kierowała się obowiązującymi przepisami prawa zawartymi w ustawach obowiązujących. Będę poszerzać i aktualizować swoją wiedzę w tym zakresie, poprzez samokształcenie oraz uczestnictwo w szkoleniach. Priorytetem będzie właściwe planowanie budżetu oraz jego wydatkowanie zgodnie z litera prawa oraz przestrzegania przy tym dyscypliny finansów publicznych.

Przy zarządzaniu instytucją nie będę zapominać o bezpieczeństwie i higienie pracy. Tyczy się to zarówno pracowników jak i użytkowników biblioteki. Zamierzam dbać o czystość, ład i porządek w bibliotece oraz na terenie wokół placówki, stosując odpowiednie środki ochrony.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa planowane będą przeglądy, konserwacje wynikające z przepisów prawa.

II. OFERTA BIBLIOTEKI

Główną rolą biblioteki jest bezpłatne oferowanie i udostępnianie czytelnikom swoich zasobów m.in. książek, czasopism. Przy ich zakupie należy postawić na wsłuchiwanie się w głos czytelników oraz trendów czytelniczych.

W dzisiejszych czasach czytelnicy to dość wymagający „klienci”, na których potrzeby każda biblioteka powinna reagować. W przeciwną sytuację, rolę jaką pełni, może być zmarginalizowana. Postawię na wsłuchiwanie się i reagowanie na potrzeby czytelników, na ich sugestie, potrzeby, oczekiwania. Będę starała się poszerzyć atrakcyjność naszej oferty czytelniczej oraz pozyskać na ten cel środki zewnętrzne z programów, konkursów, grantów itp. Postawię na większe rozpropagowanie akcji „Książka na telefon”. Jest to wspólna idea dla osób, które nie mają możliwości wyjść z domu z różnych osobistych przyczyn, a chciałyby skorzystać z naszej oferty. Należy ją mocniej rozpropagować. Księgozbiór naszej biblioteki jest duży i bogaty, niektóre pozycje są zapominane, a o istnieniu niektórych czasem czytelnicy nawet nie wiedzą. Dlatego jednym z priorytetów będzie promocja czytelnictwa poprzez portale społecznościowe oraz inne środki masowego przekazu dostępne w naszym mieście. Biblioteka posiada dostęp do kodów Legimi, dzięki czemu czytelnicy mają dostęp do szerokiego wachlarza zbiorów czytelniczych. Niekiedy dla osób borykających się z kłopotami z czytaniem np. niedowidzących lub słabowidzących jest to alternatywa, dzięki której nie czują się wykluczeni ze świata książek. Ważnym elementem jest również zakupienie czytników. Będę starała się pozyskać środki finansowe na możliwości zakupu większej liczby kodów oraz czytników ze środków zewnętrznych lub od sponsorów.

W związku ze zmieniającą się technologią i nowinkami należy dokonywać wymiany sprzętu komputerowego i oprogramowania. Należy dokonać wymiany sprzętu znajdującego się w czytelni oraz zaopatrzyć go w nowoczesne oprogramowanie. Obecny bowiem przejrzały sprzęt i Windows 98 to standardy zeszłej epoki. Na ten cel będę starała pozyskać środki z programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”. W czytelni postawię też nacisk na możliwość przeprowadzanie szkoleń dla seniorów i innych mieszkańców z obsługi komputera oraz internetu. Podejmę w związku z tym współpracę z organizacjami pozarządowymi i instytucjami. Dodatkowo stworzę czytelnię, gdzie dzieci i młodzież będą mogły przyjść i spędzić czas. Takiego bowiem miejsca brakuje w naszym mieście. Będzie ona wyposażona w gry planszowe, materiały edukacyjne oraz wiele innych atrakcji dla nich. Będzie to również miejsce dla rodzin, gdzie razem będą mogli zatrzymać się na chwilę i spędzić czas ze sobą.

Wznowię działalność „Etagerek”, które od dłuższego czasu zniknęły z przestrzeni naszego miasta. Przez co akcja „Uwolnić książkę” działa ze zmniejszoną siłą, a dostęp czytelników do możliwości dzielenia się książkami został ograniczony.

III. PROPOZYCJE KULTURALNE

Obecnie biblioteka nie tylko powinna promować czytelnictwo, ale również kulturę zgodną z potrzebami jednostki i społeczeństwa. Zadania zatem rozszerzyły się i zwykłe wypożyczanie książek przestało być jedyną rolą biblioteki. Dlatego wiele z działań już trwających należy kontynuować, ale należy wzbogacić ofertę o nowości, czasem niekoniecznie kojarzące się z książką i biblioteką.

Noc bibliotek - przystąpienie do ogólnopolskiej akcji odbywającej się w październiku. Przygotowanie programu promującego czytelnictwo i pionkowską bibliotekę.

Kawiarnia dla seniora – kontynuacja i rozbudowanie oferty spotkań dla seniorów łączących aktywność, z wypoczynkiem i nauką nowych umiejętności.

Piknik literacki – organizacja wydarzeń tematycznie związanych z ważnymi wydarzeniami, konkretnymi książkami czy bohaterami.

Izba regionalna – na bazie posiadanych zasobów bibliotecznych oraz posiadanych zasobów Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach, utworzenie we współpracy Izby Regionalnej Pionek.

„Mała Książka – Wielki człowiek” projekt, który zachęca rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Dziecko biorące udział w projekcie otrzymuje w prezencie wyprawkę czytelniczą oraz kartę małego czytelnika na której przykleja naklejki za każdą wizytę w bibliotece.

Lekcje biblioteczne - oferta edukacyjna dopełniająca i uzupełniająca ofertę innych instytucji, zawierająca elementy bibliotekarstwa.

Czytelniczy Klub Książki – kontynuacja klubu książki dla dorosłych, ale i rozszerzenie o dzieci i młodzież.

Konkursy – popularyzujące czytelnictwo, wiedzę a także życie, twórczość i działalność wybitnych postaci, mające na celu kształtowanie poczucia własnej tożsamości narodowej, postaw patriotycznych oraz tradycji narodowej: konkurs na plakat, bajkę, ilustrację, fotografię,

konkurs poetycki, czytelniczy itp.

Wakacje i Ferie w bibliotece – organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizację spotkań, warsztatów, szkoleń itp. związanych z różną tematyką, ale łączącą się z elementami bibliotecznymi.

Ogólnopolski Tydzień Bibliotek- organizacja wydarzenia zgodnie z konwencją określoną ogólnie. Przygotowanie szeregu aktywności m.in. wystawy, spotkania literackie itp.

Bajkoterapia - to metoda pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, która wykorzystuje specjalnie dobrane teksty (książki, opowiadania) w celach terapeutycznych, psychoedukacyjnych lub relaksacyjnych. Organizacja takich zajęć bardzo wzmocni i ubogaci ofertę biblioteki.

Spotkania autorskie i wieczorki poetyckie - Organizacja w miarę możliwości spotkań autorskich dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Organizacja wieczorków poetyckich.

Klub gier planszowych – organizacja spotkań z grami planszowymi i zabawami z dawnych dziecięcych lat, w celu ukazania dzieciom i młodzieży że można bawić się bez elektroniki

IV. WSPÓŁPRACA, PARTNERSTWO ORAZ PROMOCJA

Biblioteka w społeczności miejskiej nie jest jedyną instytucją kultury i organizacją, która działa dla mieszkańców. Dalego ważnym elementem w ramach jej działalności jest współpracowanie z innymi podmiotami. A jak mówi stara prawda „razem można więcej”, dlatego biblioteka pod moim kierownictwem skupi się na większej współpracy z innymi jednostkami, stowarzyszeniami itp. działającymi na terenie miasta m.in.: przedszkolami, szkołami, Miejskim Ośrodkiem Kultury, Pionkowskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Miejsko Ośrodkiem Pomocy Społecznej, stowarzyszeniami, fundacjami oraz grupami nieformalnymi.

Posiadam duże doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, dlatego będę starała się te umiejętności przenieść do biblioteki i pozyskiwać środki finansowe ze źródeł zewnętrznych na rozwój biblioteki, organizację wydarzeń, doposażenie czy po prostu zakup nowości wydawniczych.

Obecne czasy zmieniły się na tyle, że nie tylko sektor prywatny musi pilnować i kształtować swój wizerunek. Uważam, iż również biblioteka w obecnych czasach powinna do kształtować w pozytywny sposób tak, aby była odbierana jako pozytywna potrzebna instytucji. W przestrzeni publicznej biblioteki postrzegane są jako relikty przeszłości, niepotrzebne z uwagi na zmieniające się warunki i możliwości technologiczne. Należy zmienić to zapatrywanie i ukazać bibliotekę jako nowoczesną, potrzebną instytucję, która nie służy już jako jedynie oferent możliwości wypożyczenia książki, ale jako nośnik informacji, kultury itp. Oprócz działań promocyjnych i informacyjnych tradycyjnych tj. plakaty ulotki oraz bezpośrednie rozmowy, należy wykorzystać bulki SMS czy rozbudować sieć informacyjną w mediach społecznościowych tj. Facebook, Instagram czy tik tok. Oczywiście należy dbać o atmosferę w bibliotece, ale również o ład i porządek. Moje działania będą ukierunkowane na ukazanie naszej biblioteki jako pozytywnego miejsca, które warto odwiedzać i w nim przebywać.

Podsumowanie

Miejska Biblioteka Publiczna w Pionkach w obecnym stanie to wyzwanie dla każdego obejmującego funkcję osoby zarządzającej nią. Zasoby księgozbiorów, pracownice oraz czytelnicze są na wysokim poziomie. Niemniej jednak pozostałe aspekty pozostawiają wiele do życzenia. Wyznaczone cel przeze mnie są ambitne i na pewno stanowią duże wyzwanie, jednak nie są nie do osiągnięcia. Dotychczas wielokrotnie zmagalam się z podobnymi wyzwaniami w poprzednich miejscach pracy. Zmieniałam oferty instytucji, wzbogacałam je, czy całkowicie budowałam od nowa.

Należy jednak pamiętać, iż instytucje są żywe i zmieniają się w zależności od sytuacji zewnętrznych czy wewnętrznych. Dalego zamierzam aktualizować plan rozwoju na bieżąco w oparciu o zmiany, wskazówki przekazywane przez organizatora oraz głosy czytelników i społeczeństwa. Bo przecież te ostatnie są dla każdego zarządzającego instytucją kultury wyznacznikiem, w którą stronę należy zmierzać przy planowaniu rozwoju.

Alcja Buran

BURMISTRZ
Łukasz Miśkiewicz